

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	20266 - Art del Renaixement / 1
Titulació	Grau d'Història - Quart curs Grau d'Història de l'Art (Pla 2014) - Tercer curs
Crèdits	6
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Gabriel Carrió Vives	14:00	15:00	Dilluns	09/09/2019	16/12/2019	Despatx
<i>Responsable</i> g.carrio@uib.cat						AB11 Edifici Ramon Llull

Contextualització

L'assignatura és un repàs amb cert detall de la producció artística europea del Renaixement (segles XV i XVI), amb especial observació del cas italià, els seus creadors més notables i les seves escoles. L'expansió de les idees i les formes que sustenten el moviment comportat també una mirada a les alternatives: Holanda, Flandes, els territoris germànics i França. El coneixement implica la identificació de les obres artístiques, la datació de les manifestacions, el reconeixement dels artistes i la capacitat d'anàlisi per extreure de les dades visuals la caracterització i la contextualització que les feren possibles. Així mateix, l'assignatura proposa un recorregut per altres variables com són la promoció artística i les consideracions socials i estètiques.

Requisits

Recomanables

Sense requisits obligatoris, tot i que facilita la comprensió del contingut de l'assignatura tenir coneixements de la història de l'art precedent.

Competències

Específiques

- * CE1 Consciència crítica de les coordenades espai-temps, així com dels límits i les interrelacions geogràfiques i culturals de la història de l'art del Renaixement.

Guia docent

- * CE2 Visió diacrònica dels fenòmens artístics renaixentistes en l'àmbit territorial europeu.
- * CE6 Coneixement sistemàtic i integrat del fet artístic: diferents llenguatges i tècniques de la producció artística al llarg de la història. Teoria i pensament estètic.
- * CE7 Coneixement de les principals fonts literàries i documentals de la història de l'art.
- * CE8 Coneixements bàsics d'iconografia, com a clau per a la interpretació de les imatges.

Genèriques

- * CG3 Capacitat per a treballar de forma autònoma i en equip en l'àrea d'estudi de la història de l'art.

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

Tema 1. L'humanisme

- La cultura clàssica i la reivindicació científica i liberal
- La formació del model toscà
- Invenció, desenvolupament i aplicacions de la perspectiva artificial
- L'escultura del Quattrocento
- La codificació teòrica: Leon B. Alberti

Tema 2. La difusió italiana del Renaixement

- Diversitat de centres
- Els cercles de Sena, Pàdua i Venècia
- Roma i el paper del Vaticà
- Milà i Bolonya

Tema 3. El Renaixement clàssic: els grans creadors

- Bramante
- Leonardo da Vinci
- Rafael da Sanzio
- Antonio da Sangallo
- Miquel Àngel Buonarroti
- L'escola del Vènet

Tema 4. El manierisme com a seqüència model de la crisi del Renaixement

- Qüestió historiogràfica
- Diversitat formal del manierisme

Tema 5. La difusió europea del Renaixement

- Vies de la difusió artística
- La reforma luterana i el Renaixement nòrdic
- El model francès

Guia docent

Metodologia docent

Activitats de treball presencial (2,4 crèdits, 60 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Sessions teòriques a l'aula	Grup gran (G)	Discurs i guia sobre la taula de continguts establerta per a l'assignatura. Orientació sobre qüestions de mètode i recursos per tal de complementar i consolidar els coneixements.	42
Classes pràctiques	Sessions pràctiques a l'aula	Grup mitjà (M)	Segons un calendari establert, que es facilitarà a principi del curs, es realitzaran activitats pràctiques sobre diferents destreses i coneixements per a l'historiador de l'art.	15
Avaluació	Exercici d'avaluació	Grup gran (G)	Exercici d'avaluació escrit a l'aula i realitzat de manera individual sobre els coneixements adquirits. Es consideren totes les activitats: classes teòriques, sessions pràctiques, treballs i consulta de la bibliografia.	3

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula digital.

Activitats de treball no presencial (3,6 crèdits, 90 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Estudi dels continguts	Estudi dels continguts de l'assignatura a partir del discurs i guia establerts a les sessions teòriques però complementat amb la consulta de la bibliografia, les classes pràctiques i l'anàlisi de les obres artístiques.	50
Estudi i treball autònom individual	Recensió d'un assaig	L'alumnat haurà de lliurar una recensió d'un assaig que es proposarà a l'inici del curs. El llibre correspondrà al contingut de l'assignatura i s'entén com a bàsic per al coneixement del Renaixement. Altres consideracions i característiques sobre aquest exercici es determinaran a través de l'Aula Digital.	10
Estudi i treball autònom individual	Redacció d'un treball monogràfic	Amb la finalitat de consolidar l'aprenentatge específic de l'assignatura, l'alumnat haurà de lliurar un treball sobre algun aspecte concret dins l'àmbit conceptual del Renaixement. Altres consideracions i característiques sobre aquest exercici es determinaran a través de l'Aula Digital.	30

Guia docent

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Exercici d'avaluació

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	Exercici d'avaluació escrit a l'aula i realitzat de manera individual sobre els coneixements adquirits. Es consideren totes les activitats: classes teòriques, sessions pràctiques, treballs i consulta de la bibliografia.
Criteris d'avaluació	L'alumnat respondrà un tema a desenvolupar i a diverses imatges per comentar. Es considerarà la correcta identificació i anàlisi de les imatges així com l'adequació del discurs, l'exposició estructurada, la capacitat de síntesi, l'ús del vocabulari específic i el coneixement de la bibliografia.

Percentatge de la qualificació final: 50% per a l'itinerari A amb qualificació mínima 2.5

Percentatge de la qualificació final: 50% per a l'itinerari B amb qualificació mínima 2.5

Recensió d'un assaig

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	L'alumnat haurà de lliurar una recensió d'un assaig que es proposarà a l'inici del curs. El llibre correspondrà al contingut de l'assignatura i s'entén com a bàsic per al coneixement del Renaixement. Altres consideracions i característiques sobre aquest exercici es determinaran a través de l'Aula Digital.
Criteris d'avaluació	Es considerarà l'adequació del discurs, l'exposició estructurada, la capacitat de síntesi, l'ús del vocabulari específic i el coneixement de la bibliografia.

Percentatge de la qualificació final: 20% per a l'itinerari A amb qualificació mínima 1

Percentatge de la qualificació final: 10% per a l'itinerari B amb qualificació mínima 0.5

Guia docent

Redacció d'un treball monogràfic

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	Amb la finalitat de consolidar l'aprenentatge específic de l'assignatura, l'alumnat haurà de lliurar un treball sobre algun aspecte concret dins l'àmbit conceptual del Renaixement. Altres consideracions i característiques sobre aquest exercici es determinaran a través de l'Aula Digital.
Criteris d'avaluació	Es considerarà l'adequació del discurs, l'exposició estructurada, la capacitat de síntesi, l'ús del vocabulari específic i el coneixement de la bibliografia. Es valorarà l'exposició oral i obligatòria del treball.

Percentatge de la qualificació final: 30% per a l'itinerari A amb qualificació mínima 1.5

Percentatge de la qualificació final: 40% per a l'itinerari B amb qualificació mínima 2

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Les referències bibliogràfiques es podran complementar amb altres recursos que les biblioteques tenen a disposició dels usuaris i de l'alumant. També caldria tenir en compte els recursos en línia exposats a l'Aula Digital i d'altres que l'alumnat pot consultar amb criteri científic. Tot i així, s'entén el recull bibliogràfic aquí exposat com el nucli de l'assignatura. Si cal, durant el curs es remetrà a bibliografia més específica.

Bibliografia bàsica

- ARGAN, Giulio Carlo, *Renacimiento y Barroco I. El arte italiano de Giotto a Leonardo da Vinci*, Akal, Madrid, 1987
- ARGAN, Giulio Carlo, *Renacimiento y Barroco II. El arte italiano de Miguel Ángel a Tiepolo*, Akal, Madrid, 1987
- BURKE, Peter, *El renacimiento europeo. Centros y periferias*, Crítica, Madrid, 2000
- BURKE, Peter, *El Renacimiento italiano. Cultura y sociedad en Italia*, Alianza, Madrid, 1993
- MURRAY, Linda, *El Alto Renacimiento y el manierismo*, Destino, Barcelona, 1995
- MURRAY, Peter y Linda, *El arte del Renacimiento*, Destino, Barcelona, 1995
- ZUFFI, Stefano, *El Renacimiento: 1401-1610. El esplendor del arte europeo*, Electa, Madrid, 2008

Bibliografia complementària

- ACKERMAN, James S., *Palladio*, Xarait, Madrid, 1987 (1966)
- ARGULLOL, Rafael, *El Quattrocento. Arte y cultura del Renacimiento italiano*, Montesinos, Barcelona, 1988
- BATTISTI, Eugenio, *Renacimiento y Barroco*, Cátedra, Madrid, 1990
- BENÉVOLO, Leonardo, *Historia de la Arquitectura del Renacimiento. La arquitectura clásica (del siglo XV al siglo XVIII)*, Gustavo Gili, Barcelona, 1988
- BLUNT, Anthony, *Arte y arquitectura en Francia 1500-1700*, Cátedra, Madrid, 1977
- CHASTEL, André, *Arte y Humanismo en Florencia en la época de Lorenzo el Magnífico*, Cátedra, Madrid, 1982
- CHASTEL, André, *El Renacimiento italiano 1460-1500*, Akal, Madrid, 2005
- CHASTEL, André, *La crisis del Renacimiento, 1520-1600*, Carroggio, Barcelona, 1968
- DUBOIS, Claude-Gilbert, *El manierismo*, Península, Barcelona, 1980
- GARÍN, Eugenio, *El Renacimiento italiano*, Ariel, Barcelona, 2017
- HAUSER, Arnold, *El manierismo, crisis del Renacimiento*, Guadarrama, Madrid, 1971
- HOLLINGSWORTH, Mary, *El patronazgo artístico en la Italia del renacimiento, De 1400 a principios del siglo XVI*, Akal, Madrid, 2002

Guia docent

NIETO, Víctor; CHECA, Fernando, *El Renacimiento. Formación y crisis del modelo clásico*, Istmo, Madrid, 1993 (1980)

PANOFSKY, Erwin, *Los primitivos flamencos*, Cátedra, Madrid, 1998

PAOLETTI, John T.; RADKE, Gary M., *El arte en la Italia del Renacimiento*, Akal, Madrid, 2002

PARTRIDGE, Loren, *El Renacimiento en Roma 1400-1600*, Akal, Madrid, 2007

SHEARMAN, John, *Manierismo*, Xarait, Madrid, 1984 (1967)

TOLNAY, Charles de, *Miguel Ángel. Escultor, pintor y arquitecto*, Alianza, Madrid, 1999 (1975)

TOMAN, Rolf (edició), *El arte en la Italia del Renacimiento. Arquitectura, escultura, pintura, dibujo*, H. F. Ullmann, Postdam, 2011

WITTKOWER, Rudolf, *Los fundamentos de la arquitectura en la edad del humanismo*, Alianza, Madrid, 1995

WOLF, Norbert, *Alberto Dürero 1471-1528. Genio del Renacimiento alemán*, Taschen, Köln, 2006

WÖLFFLIN, Heinrich, *El arte clásico. Una introducción al Renacimiento italiano*, Alianza, Madrid, 1985

WURTENBERGER, Franzsepp, *El manierismo. El estilo europeo del siglo XVI*, Reuter, Barcelona, 1964

